



Raadsvergadering	12 november 2019
Volgnummer	127-2019
Onderwerp	<b>Programmabegroting 2020</b>
Registratienummer	2019-28600
Collegevergadering	1-10-2019
Portefeuillehouder	Wethouder Aarts
Organisatieonderdeel	BCC Concernzaken
Behandelend ambtenaar	R. Dirx T (043) 350 4227 E Raymond.Dirx@maastricht.nl
Bijlagen	1. Begroting met bijlagen 2. Klimaatbegroting
Ter inzage in raadsportefeuille	

## AAN DE GEMEENTERAAD

### Samenvatting

Hierbij biedt het college uw raad de programmabegroting 2020 aan ter behandeling in de informatieronde van 29 oktober 2019 en de raadsvergadering van 12 november 2019.

Deze begroting kenmerkt zich enerzijds door een grote taakstelling die leidt tot een stevige en pijnlijke bezuinigingsdiscussie en anderzijds door het feit dat er, na de Kaderbrief, behoudens Koningsdag geen nieuwe beleidsinitiatieven zijn opgenomen.

### Beslispunten

De raad wordt gevraagd de programmabegroting 2020 vast te stellen en daarmee:

- 1) in te stemmen met de doelstellingen, prestaties en de middelen in de programma's (hoofdstuk 2);
- 2) in te stemmen met het budgettair kader en het dekkingsplan van deze begroting (hoofdstuk 3);
- 3) in te stemmen met de reservering en votering van de kredieten zoals weergegeven in het overzicht in paragraaf 3.4.2;
- 4) in te stemmen met het beleid ten aanzien van de lokale lasten, bedrijfsvoering, weerstandsvermogen en risicobeheersing, financiering, verbonden partijen, duurzame kapitaalgoederen en grondbeleid (hoofdstuk 4);



- 5) het college de opdracht te geven een gedegen bezuinigingsproces op te starten waarbij uiteindelijk in de begroting 2021 via de Kaderbrief 2020 bezuinigingsvoorstellen aan de raad ter besluitvorming zullen worden voorgelegd;
- 6) Een dekkingsreserve in te stellen als vangnet voor de gemeentebrede taakstelling van € 10,5 mln.;
- 7) Het college stelt de raad voor om de investeringen ten aanzien van de tweede tranche binnensportaccommodaties, de middenzaal en de verbouwing Kumulus/CC als majeur project te bestempelen en op te nemen in het meerjarenprogramma grond- en vastgoedbeleid (MPGV).

#### **1. Aanleiding, bevoegdheden en context.**

Jaarlijks wordt door het college de programmabegroting opgesteld voor het daaropvolgende jaar. De raad stelt deze op grond van Gemeentewet en financiële verordening gemeente Maastricht vast. De basis voor de begroting 2020 is de Kaderbrief 2019. Deze was, na de invulling van de incidentele en structurele dekkingsposten, nagenoeg sluitend.

##### Budgettair kader (par. 3.3)

In het budgettair kader zijn de nieuwe ontwikkelingen na de Kaderbrief 2019 opgenomen. De belangrijkste ontwikkelingen zijn de tekorten op Jeugdzorg en de Wmo die volgens de huidige analyses over 2019 (tekort van € 6,6 mln.) structureel van karakter zijn en dus van invloed op het budgettair kader voor de jaren 2020 tot en met 2023. Daarenboven wordt ook niet verwacht dat invulling kan worden gegeven aan de 'draaiknoppen sociaal'. Deze reeks besparingen loopt op van € 3,5 mln. in 2020 naar € 4,9 mln. in 2022 en verder. Voor beide taakvelden Wmo en Jeugdzorg is een stijgende instroom van cliënten de grootste verklaring van de overschrijding van de budgetten. Ook na de reeds gedane bijstelling van € 13,5 mln. structureel vanaf 2018 vanuit de algemene middelen.

Tezamen met enkele andere autonome ontwikkelingen, zoals de algemene uitkering, CAO, Omnibuzz ontstaat er een groot structureel tekort van ruim € 13 mln. in 2020 en bijna € 13 mln. in 2023. Voor de jaren 2021 en 2022 is het tekort ruim € 14 mln. Daarnaast zijn er nog enkele risicoposten zoals het tekort op armoedebeleid en de nog onbekende gevolgen van de PAS-uitspraak voor de uitvoering van fysieke projecten. We hebben dan ook, behoudens Koningsdag, geen nieuwe ambities opgenomen in het budgettair kader.



Wetende dat de aanleiding voor deze tekorten met name te wijten is aan de onvoldoende budgetten die het Rijk bij de decentralisaties heeft overgedragen, heeft Maastricht het geluk gehad positief in de verdeelmodellen van de BUIG middelen te zitten. Maar nu deze ook op begrotingsbasis m.i.v. 2019 zijn verwerkt t.g.v. van het tekort MTB, armoede en algemene middelen (en dus ook het risicoprofiel verhogen) kunnen we de stijgende hulpvraag vanuit de Jeugdzorg en de Wmo daarmee niet meer het hoofd bieden. Door de G40 (inclusief Maastricht) wordt flink gelobbyd bij de ministeries en ook de Tweede Kamerleden zijn doordrongen van de structurele problematieken. Naast de tekorten op de Jeugdzorg en de Wmo is de 'trap op/af' systematiek van het Gemeentefonds thans ook een discussiepunt. Met name vanwege het feit dat in deze hoogconjunctuur gemeenten worden gekort omdat het Rijk geld overhoudt. Weliswaar verschuiven de uitgaven grotendeels een jaar door, maar zij veroorzaken in het lopende jaar een onnodig tekort aan inkomsten voor de gemeenten. Een tekort dat in het lopende jaar (vanaf september) niet meer kan worden opgevangen.

Landelijk lopen er al onderzoeken naar de diverse verdeelmodellen (BUIG en Beschermd wonen), naar de structurele tekorten van de Jeugdzorg en tot slot naar een meer fundamentele herijking van het Gemeentefonds. Dit zijn onderzoeken waar de uitkomsten ongewis van zijn, die zowel positief als negatief kunnen uitpakken op individueel gemeentelijk niveau maar bovenal op korte termijn geen soelaas zullen bieden. Het enige waar in dit kader rekening is mee gehouden is de stelpost 'uitkomsten onderzoek structurele tekorten Jeugdzorg'. Deze post anticipeert op extra structurele inkomsten van het Rijk (de provinciale toezichthouder heeft hiermee ingestemd).

Ook Maastricht ontkomt er niet meer aan om, na jarenlang technische en efficiencymaatregelen te hebben doorgevoerd, pijnlijke besluiten te nemen om tot een sluitend meerjarenperspectief te komen.

Na bestuurlijk overleg met de provinciale toezichthouder is afgesproken dat één grote taakstelling kan worden opgenomen. Daarbij is het relevant dat een goede aanpak en planning wordt geded. Ons streven is dat we bij Kaderbrief 2020 (juli 2020) en uiteindelijk in de begroting 2021 (nov. 2020) een pakket aan inhoudelijke maatregelen zullen voorleggen aan de gemeenteraad. Daarbij zullen alle beleids- en taakvelden tegen het licht worden gehouden, zowel de sociale als ook de overige velden. Uiteindelijk zal een politieke weging plaatsvinden om te bepalen welke inhoudelijke voorstellen zullen worden uitgevoerd. Het streven is om u, zo mogelijk, meer voorstellen dan de



benodigde € 10,5 mln. voor te leggen zodat ten aanzien van de inhoudelijke maatregelen daadwerkelijke politieke keuzes gemaakt kunnen worden.

In overleg met de toezichthoudende gedeputeerde is verder afgesproken dat we een deel van onze algemene reserve (incl. het Vruchtboomfonds) als tijdelijk vangnet zullen presenteren en daarvoor een dekkingsreserve in het leven roepen. Het kan natuurlijk alleen dat deel van ons weerstandsvermogen zijn dat niet nodig is ter dekking van de risico's. Op voorhand zonderen we 4 x € 10,5 mln. af uit het Vruchtboomfonds (VBF) in de zogenaamde 'dekkingsreserve'. Conform het Gemeenschappelijk Financieel toezichtskader van de provincie ontkomen we daar niet aan. We gaan er wel van uit dat een heel groot deel, zo niet alles bij begroting 2021 kan worden teruggeboekt in het VBF.

We verzoeken u als raad om ons college nadrukkelijk een opdracht te verstrekken om dit proces te starten. Een proces waarbij ook tussentijdse betrokkenheid van de gemeenteraad vereist is. Zodra het college de opdracht heeft ontvangen door middel van instemming van uw raad met beslispunt 6, gaat het college met ambtenaren aan de slag om een en ander voor te bereiden. Het plan van aanpak zal spoedig aan u ter kennisname worden aangeboden. Naast de rol van opdrachtgever en besluitvormer zien we ook mogelijk een rol weggelegd als meedenker/stakeholder.

Naast deze grote taakstelling zijn er nog enkele andere dekkingsmiddelen ingezet, namelijk verlagen formatie, lagere indexering en verwachte vrijval van Buig middelen als gevolg van succesvol reïntegratiebeleid (aanpak werkloosheid). Zie voor toelichtingen paragraaf 3.3 van de begroting.

#### Investerings (par. 3.4)

Bij Kaderbrief 2019 zijn alle investeringen uit het coalitieakkoord in beeld gebracht en doorgerekend tot en met 2030. Hierin zijn geen wijzigingen opgetreden. Alle voorbereidingen worden ter hand genomen. Zodra de plannen zijn uitgewerkt zullen deze aan uw raad worden voorgelegd om beschikbaar te worden gesteld (voting). De huidige kredieten in de begroting worden gereserveerd tot het moment van voting. De gevolgen van de PAS-uitspraak op onze investeringen zijn niet bekend. Dit is derhalve in de risicoparagraaf opgenomen in afwachting van toetsing van de lopende en nog op te pakken projecten.



De rendabele investeringen worden ook opgenomen in de begroting (zie par. 3.4.2). Deze worden ook direct gevoteerd vanwege het feit dat daar reeds dekking voor is. Denk bijv. aan investeringen aan het riool of productiemiddelen als afvalinzamelauto's of onderhoud aan gebouwen.

Naar aanleiding van de motie 'majeure projecten' is in de commissie BenV afgesproken dat het college bij begroting 2020 een voorstel zou doen voor het benoemen van nieuwe majeure projecten. Majeure projecten worden opgenomen in de projectenlijst van het meerjaren programma grond- en vastgoedbeleid (MPGV), die jaarlijks met de gemeenterekening wordt toegezonden aan de raad. De commissie wenste op voorhand de opname van de investeringen van het MECC (was reeds opgenomen) en Verbouwing Centre Céramique. Aanvullend stelt het college voor van de investeringslijst de projecten 'tweede tranche binnensportaccommodaties' en 'middenzaal' op te nemen in het MPGV.

**2. Gewenste situatie.**

Bovenstaande wijzigingen zijn in de begroting doorgevoerd. Verder verzoekt het college om kennis te nemen van de Klimaatbegroting.

**3. Argumenten.**

Niet van toepassing.

**4. Alternatieven.**

Niet van toepassing.

**5. Financiën.**

Zie het budgettair kader in par. 3.3 van Hoofdstuk 3 van de Programmabegroting en het investeringsperspectief in par. 3.4.2. Alle budgetten en te reserveren kredieten worden afzonderlijk toegelicht.

**6. Vervolg.**

Technische vragen met betrekking tot de programmabegroting kunt u tot en met 14 oktober per e-mail via raadsgriffie@maastricht.nl aan het college voorleggen. Deze vragen worden uiterlijk 25 oktober door het college beantwoord.



Naast dit formele traject kan op verzoek van de raad/griffie ook een meer technische begrotingsuitleg worden gegeven. Dit zal dan ambtelijk gebeuren. Ook kunnen fracties op verzoek nadere toelichting krijgen. Hiertoe kunnen ambtenaren worden uitgenodigd voor fractieoverleggen.

De adviescommissies van het college zullen, net als voorafgaande jaren, de programmabegroting gelijktijdig met de raadsleden d.d. 1 oktober 2019 ontvangen.

Na de presentatie op 1 oktober aanstaande volgen de informatieronden over de begroting 2020 op 29 oktober 2019 en de raadsvergadering op 12 november 2019.

## **7. Participatie**

Bij het nog op te starten bezuinigingstraject zal participatie van raads- en commissieleden, inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen nadrukkelijk een thema zijn. Dit plan zal ook met raad van te voren worden gedeeld. Over de begroting sec wordt nog een persbericht opgesteld.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,  
De Secretaris,                      De Burgemeester,  
R.E.C. Kleijnen.                      J.M. Penn-te Strake.



Bijlage 1.

## DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 1 oktober 2019, organisatieonderdeel BCC Concernzaken;

gelet op Gemeentewet en financiële verordening gemeente Maastricht;

### BESLUIT:

De raad wordt gevraagd de programmabegroting 2020 vast te stellen en daarmee:

1. in te stemmen met de doelstellingen, prestaties en de middelen in de programma's (hoofdstuk 2)
2. in te stemmen met het budgettair kader en het dekkingsplan van deze begroting (hoofdstuk 3);
3. in te stemmen met de reservering en votering van de kredieten zoals weergegeven in het overzicht in paragraaf 3.4.2;
4. in te stemmen met het beleid ten aanzien van de lokale lasten, bedrijfsvoering, weerstandsvermogen en risicobeheersing, financiering, verbonden partijen, duurzame kapitaalgoederen en grondbeleid (hoofdstuk 4);
5. het college de opdracht te geven een gedegen bezuinigingsproces op te starten waarbij uiteindelijk in de begroting 2021 via de Kaderbrief 2020 bezuinigingsvoorstellen aan de raad ter besluitvorming zullen worden voorgelegd;
6. Een dekkingsreserve in te stellen als vangnet voor de gemeentebrede taakstelling van € 10,5 mln.;
7. Het college stelt de raad voor om de investeringen ten aanzien van de tweede tranche binnensportaccommodaties, de middenzaal en de verbouwing Kumulus/CC als majeur project te bestempelen en op te nemen in het meerjarenprogramma grond- en vastgoedbeleid (MPGV).

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van  
de griffier, de voorzitter,